

ПРИКАЗ

29.11.2022

БОЕРЫК

№ 488-П

Татарстан Республикасы, Чистай муниципаль районы, Чистай шәһәре, Ленин урамы, 39 йорт, Ж литеры адресы буенча урнашкан «Торак йорт» ачыкланган мәдәни мирас объекттын Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларының (тарихи һәм мәдәни һәйкәлләренен) бердәм дәүләт реестрына Татарстан Республикасы, Чистай муниципаль районы, Чистай шәһәре, Ленин ур., 39 йорт, Ж литеры адресы буенча урнашкан «Сәүдә рәтләре булган торак йорт», XIX гасыр ахыры - XX гасыр башы жирле (муниципаль) әһәмияттәге мәдәни мирас объекты сыйфатында кертү, аның территориясе һәм сак предметы чикләрен раслау турында

2002 елның 25 июнендәге 73-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарихи һәм мәдәни ядкарьләре) турында» 2005 елның 1 апрелендәге 60-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, «Татарстан Республикасында мәдәни мирас объектлары турында» Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2018 елның 12 июлендәге 565 номерлы карары, 2022 елның 27 октябрэндәге номерлы дәүләт тарихи-мәдәни экспертизасының уңай нәтижәсе нигезендә б о е р а м:

1. Татарстан Республикасы, Чистай муниципаль районы, Чистай шәһәре, Ленин урамы, 39 йорт, Ж литеры адресы буенча урнашкан «Торак йорт» ачыкланган мәдәни мирас объекттын Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларының (тарихи һәм мәдәни һәйкәлләренен) бердәм дәүләт реестрына Татарстан Республикасы, Чистай муниципаль районы, Чистай шәһәре, Ленин ур., 39 йорт, Ж литеры адресы буенча урнашкан: «Сәүдә рәтләре булган торак йорт», XIX гасыр ахыры - XX гасыр башы (объектның төре – ансамбль) жирле (муниципаль) әһәмияттәге мәдәни мирас объекты сыйфатында кертүгә.

2. Татарстан Республикасы, Чистай муниципаль районы, Чистай шәһәре, Ленин ур., 39 йорт, Ж литеры адресы буенча урнашкан: «Сәүдә рәтләре булган торак йорт», XIX гасыр ахыры - XX гасыр башы жирле (муниципаль) әһәмияттәге мәдәни мирас объектынның киләсе объект составын расларга:

1) Татарстан Республикасы, Чистай муниципаль районы, Чистай шәһәре, Ленин ур., 39 йорт, Ж литеры адресы буенча урнашкан: «Торак йорт» (объектның төре – һәйкәл).

2) Татарстан Республикасы, Чистай муниципаль районы, Чистай шәһәре, Ленин урамы, 39 йорт адресы буенча урнашкан «Сәүдә рәтләре» (объектның төре – һәйкәл) (мәдәни мирас объектларының бердәм дәүләт реестрында теркәү номеры - 161510365890004).

3. Әлеге боерыкка 1 нче кушымта нигезендә Татарстан Республикасы, Чистай муниципаль районы, Чистай шәһәре, Ленин ур., 39 йорт, Ж литеры адресы буенча урнашкан «Сәүдә рәтләре булган торак йорт», XIX гасыр ахыры - XX гасыр башын жирле (муниципаль) әһәмияттәге мәдәни мирас объекты территориясе чикләрен расларга.

4. Әлеге боерыкка 2 нче кушымта нигезендә Татарстан Республикасы, Чистай муниципаль районы, Чистай шәһәре, Ленин ур., 39 йорт, Ж литеры адресы буенча урнашкан «Сәүдә рәтләре булган торак йорт», XIX гасыр ахырын - XX гасыр башын жирле (муниципаль) әһәмияттәге мәдәни мирас объектынның сак предметын расларга.

5. Әлеге боерыкка 3 нче кушымта нигезендә Татарстан Республикасы, Чистай муниципаль районы, Чистай шәһәре, Ленин ур., 39 йорт, Ж литеры адресы буенча урнашкан «Сәүдә рәтләре булган торак йорт» XIX гасыр ахыры - XX гасыр башын жирле (муниципаль) әһәмияттәге мәдәни мирас объекты составына керә торган «Торак йорт» жирле (муниципаль) әһәмияттәге мәдәни мирас объектынның сак предметын расларга.

6. Әлеге боерыкка 4 нче кушымта нигезендә Татарстан Республикасы, Чистай муниципаль районы, Чистай шәһәре, Ленин ур., 39 йорт адресы буенча урнашкан «Сәүдә рәтләре булган торак йорт» XIX гасыр ахыры - XX гасыр башын жирле (муниципаль) әһәмияттәге мәдәни мирас объекты составына керә торган «Сәүдә рәтләре» жирле (муниципаль) әһәмияттәге мәдәни мирас объектынның сак предметын расларга.

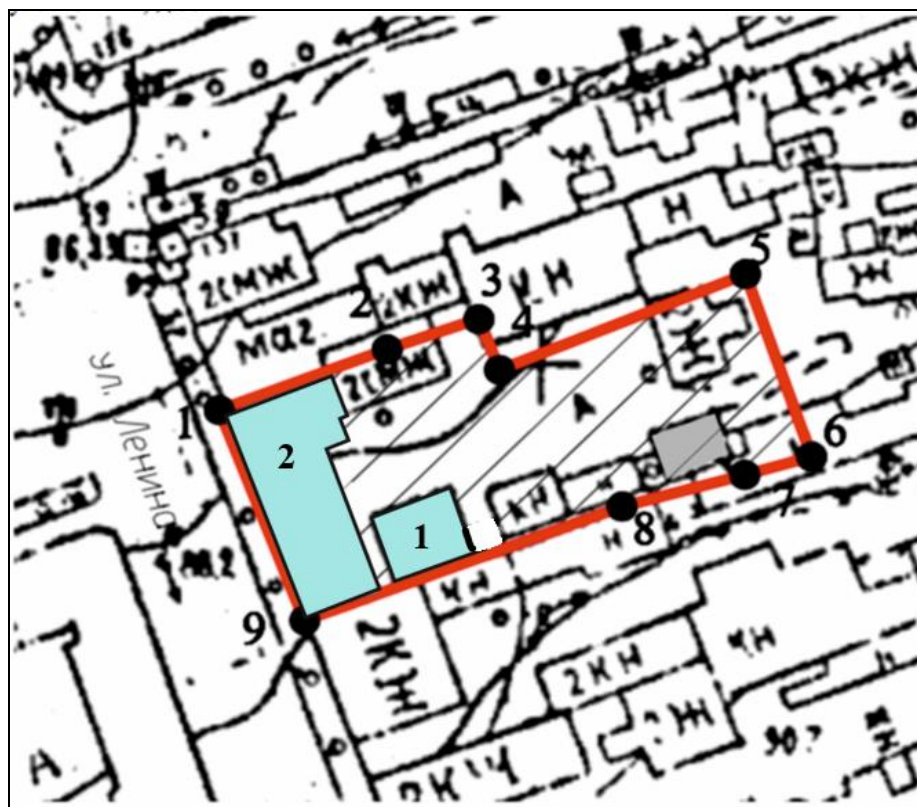
7. Мәдәни мирас объектларын һәм шәһәр төзелеше эшчәнлеген исәпкә алу бүлегенә Татарстан Республикасы, Чистай муниципаль районы, Чистай шәһәре, Ленин урамы, 39 йорт, Ж литеры адресы буенча урнашкан «Сәүдә рәтләре булган торак йорт» XIX гасыр азагы - XX гасыр башы жирле (муниципаль) әһәмияттәге мәдәни мирас объекты һәм аның территорияләре турында белешмәләрне Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарих һәм мәдәният ядкарьләре) бердәм дәүләт реестрына һәм Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларының бердәм дәүләт реестрына кертүне тәмин итәргә.

8. Боерыкның үтәлешен контрольдә тотуны үз өстемә алам.

Татарстан Республикасы мәдәни мирас объектларын саклау комитетының 2022 елның 29 ноябрәндәге 488-П боерыгына 1 кушылта

Татарстан Республикасы, Чистай муниципаль районы, Чистай шәһәре, Ленин урамы, 39 йорт, 39 йорт Ж литеры адресы буенча урнашкан «Сәүдә рәтләре булган торак йорт» XIX гасыр азагы - XX гасыр башы жирле (муниципаль) әһәмияттәге мәдәни мирас объекты территориясе чикләре

Татарстан Республикасы, Чистай муниципаль районы, Чистай шәһәре, Ленин урамы, 39 йорт, 39 йорт Ж литеры адресы буенча урнашкан «Сәүдә рәтләре булган торак йорт» XIX гасыр азагы - XX гасыр башы жирле (муниципаль) әһәмияттәге мәдәни мирас объекты территориясе чикләренәң картасы (схемасы)

Масштаб 1:1000

Шартлы билгеләр:

	- мәдәни мирас объекты территориясе чиге
	- мәдәни мирас объекты
1	- «Торак йорт»
2	- «Сәүдә рәтләре»
1 ●	- территория чигенәң характерлы ноктасы

Татарстан Республикасы, Чистай муниципаль районы, Чистай шәһәре, Ленин урамы, 39 йорт, 39 йорт Ж литеры адресы буенча урнашкан «Сәүдә рәтләре булган торак йорт» XIX гасыр азагы - XX гасыр башы жирле (муниципаль) әһәмияттәге мәдәни мирас объекты территориясе чикләренә тасвирламасы

Татарстан Республикасы, Чистай муниципаль районы, Чистай шәһәре, Ленин урамы, 39 йорт, 39 йорт Ж литеры адресы буенча урнашкан «Сәүдә рәтләре булган торак йорт» XIX гасыр азагы - XX гасыр башы жирле (муниципаль) әһәмияттәге мәдәни мирас объекты территориясе чикләре түбәндәгечә уза:

Чикне үтү		Чикне үтү тасвирламасы
ноктадан	Ноктага кадәр	
1	3	төньяк-көнчыгыш юнәлештә Ленин урамында урнашкан 1 нче ноктадан алып квартал эчендәге территориядә урнашкан 3 нче ноктага кадәр
3	4	3 нче ноктадан көньяк-көнчыгыш юнәлештә 4 нче ноктага кадәр квартал эчендәге территориядә
4	5	4 нче ноктадан төньяк-көнчыгыш юнәлештә квартал эчендәге территориядә урнашкан 5 нче ноктага кадәр
6	9	6 нчы ноктадан алып көньяк-көнбатыш юнәлештә Ленин урамында урнашкан 9 нчы ноктага кадәр
9	1	9 нчы ноктадан, төньяк-көнбатыш юнәлештә 1 нче ноктага кадәр.

Татарстан Республикасы, Чистай муниципаль районы, Чистай шәһәре, Ленин урамы,
 39 йорт, 39 йорт Ж литеры адресы буенча урнашкан «Сәүдә рәтләре булган торак
 йорт» XIX гасыр азагы - XX гасыр башы җирле (муниципаль) әһәмияткәге мәдәни
 мирас объекты территориясе чикләренәң характерлы (борылыш)
 нокталары таблицасы

№	Җирле координаталар системасында характерлы (борылыш) нокталарның координаталары (МСК-16)	
	X	Y
1	430199.16	2212044.40
2	430207.45	2212067.28
3	430211.59	2212079.76
4	430204.34	2212082.49
5	430217.43	2212116.04
6	430191.55	2212124.68
7	430189.08	2212115.58
8	430184.83	2212098.87
9	430169.37	2212055.56
1	430199.16	2212044.40

Татарстан Республикасы мәдәни
мирас объектларын саклау
комитетының 2022 елның 29
ноябрэндәге 488-П боерыгына
2 кушымта

Татарстан Республикасы, Чистай муниципаль районы, Чистай шәһәре, Ленин урамы,
39 йорт, 39 йорт Ж литеры адресы буенча урнашкан «Сәүдә рәтләре булган торак
йорт» XIX гасыр азагы - XX гасыр башы жирле (муниципаль) әһәмияттәге мәдәни
мирас объектынның **сак предметы***

1. Ленин урамындагы кызыл линия буенча ансамбльнең урыны;
2. Комплексның күләм-киңлек структурасы күләме планында төрле биеклектәге турыпочмаклыклардан:
  - 1) торак йорт: планда ике катлы, турыпочмаклы күләм;
  - 2) сәүдә рәтләре: бер катлы, туры почмаклы планда үтү аркасы булган күләм.

* Сак предметы объектны комплекслы тикшергәндә, шулай ук реставрация эшләрен башкару процессында төгәлләштерелергә һәм өстәмә кертергә тиеш.

Татарстан Республикасы, Чистай муниципаль районы, Чистай шәһәре, Ленин урамы, 39 йорт, 39 йорт Ж литеры адресы буенча урнашкан «Сәүдә рәтләре булган торак йорт» XIX гасыр азагы - XX гасыр башы жирле (муниципаль) әһәмияттәге мәдәни мирас объектынның сак предмети таблицасы

№	Сак предмети	Төп элементларны фотофиксациясе										
1.	Ленин урамындагы кызыл линия буенча ансамбльнең урыны	 <p>Условные обозначения:</p> <table border="1" data-bbox="707 1077 1422 1261"> <tbody> <tr> <td></td> <td>- граница территории объекта культурного наследия</td> </tr> <tr> <td></td> <td>- объект культурного наследия</td> </tr> <tr> <td>1</td> <td>- «Жилой дом»</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>- «Торговые лавки»</td> </tr> <tr> <td>1 ●</td> <td>- характерная точка границы территории</td> </tr> </tbody> </table> <p>1 рәсем. Объектның урнашкан урыны</p>		- граница территории объекта культурного наследия		- объект культурного наследия	1	- «Жилой дом»	2	- «Торговые лавки»	1 ●	- характерная точка границы территории
	- граница территории объекта культурного наследия											
	- объект культурного наследия											
1	- «Жилой дом»											
2	- «Торговые лавки»											
1 ●	- характерная точка границы территории											
2.	Комплекстың күләм-киңлек структурасы күләме планында төрлө биеклектәге турыпочмаклардан: 1) торак йорт: планда ике катлы, турыпочмаклы күләм; 2) сәүдә рәтләре бер катлы, туры почмаклы планда йөрү аркасы булган күләм	 <p>2 рәсем. Торак йортның гомум күренеше</p>										

3 рәсем. Сәүдә рәтләренәң гомум күренеше

Татарстан Республикасы мәдәни
мирас объектларын саклау
комитетының 2022 елның 29
ноябрэндәге 488-П боерыгына
3 кушымта

Татарстан Республикасы, Чистай муниципаль районы, Чистай шәһәре, Ленин урамы,
39 йорт, Ж литеры адресы буенча урнашкан «Сәүдә рәтләре булган торак йорт»
XIX гасыр азагы - XX гасыр башы жирле (муниципаль) әһәмияттәге мәдәни мирас
объекты составына керә торган «Торак йорт» XIX гасыр азагы - XX гасыр башы
жирле (муниципаль) әһәмияттәге мәдәни мирас объектынның **сак предметы***

1. Квартал эчендәге территориядә төп йортның урыны;
2. Торак йортның күләм-пространство структурасы: планда ике катлы,
турыпочмаклы күләм;
3. Торак йортның конструктив схемасы:
  - чын кирпеч диварлар;
  - чын кирпеч күперчеләре; уем перемычкалары;
  - «монье» гөмбәзләре;
4. Торак йорт фасадларының композицион һәм архитектур-сәнгати бизәлеше:
  - тәрәзә уемнарының профильле наличниклары, кәрнизләрнең
тәмамлаучылары; кирпечтән тарихи бизәкләр;
5. Тарихи конфигурация: түбәнең биеклек билгеләре һәм конструктив
чишелеше, түбә материалы - табаклы калай;
6. Башлангыч тәрәзә урнашкан урыннар, пропорцияләр, геометриясе һәм ишек
уемнары, материал - агач (юкка чыккан).

* Сак предметы объектны комплекслы тикшергәндә, шулай ук реставрация эшләрен башкару
процессында төгәлләштерелергә һәм өстәмә кертергә тиеш.

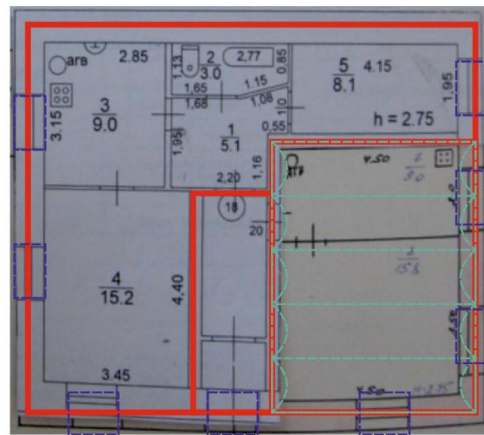
Татарстан Республикасы, Чистай муниципаль районы, Чистай шәһәре, Ленин урамы, 39 йорт, Ж литеры адресы буенча урнашкан «Сәүдә рәтләре булган торак йорт» XIX гасыр азагы - XX гасыр башы жирле (муниципаль) әһәмияттәге мәдәни мирас объекты составына керә торган «Торак йорт» XIX гасыр азагы - XX гасыр башы жирле (муниципаль) әһәмияттәге мәдәни мирас объектынның сак предмети таблицасы

№	Сак предмети	Төп элементларның фотофиксациясе/график материаллар										
1.	Квартал эчендәге территориядә төп йортның урыны	 <p>Условные обозначения:</p> <table border="1" data-bbox="742 1198 1452 1393"> <tr> <td></td> <td>- граница территории объекта культурного наследия</td> </tr> <tr> <td></td> <td>- объект культурного наследия</td> </tr> <tr> <td>1</td> <td>- «Жилой дом»</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>- «Торговые лавки»</td> </tr> <tr> <td>1 ●</td> <td>- характерная точка границы территории</td> </tr> </table> <p>1 рәсем. Объектның урнашкан урыны</p>		- граница территории объекта культурного наследия		- объект культурного наследия	1	- «Жилой дом»	2	- «Торговые лавки»	1 ●	- характерная точка границы территории
	- граница территории объекта культурного наследия											
	- объект культурного наследия											
1	- «Жилой дом»											
2	- «Торговые лавки»											
1 ●	- характерная точка границы территории											
2.	Торак йортның күләм-пространство структурасы: планда ике катлы, турыпочмаклы күләм	 <p>2 рәсем. Төп фасад</p>										

3 рәсем. Гомум күренеш

3. Торак йортның конструктив схемасы:
- чын кирпич диварлар;
  - чын кирпич күперчәкләре; уем перемычкалары;
  - «монье» гөмбәзләре;

 исторические кирпичные стены

 перемычки проемов

 своды «монье»

4 рәсем. 1 катның схемасы

4. Торак йорт фасадларының композицион һәм архитектур-сәнгати бизәлеше:
- тәрәзә уемнарының профильле наличниклары, дукатлы һәм кәрнизләрне тәмамлаучылар; тарихи бизәлеш кирпич

5 рәсем. Тәрәзә уемнары

6 рәсем. Тәрәзә уемы

7 рәсем. Ишек уемнары

		 <p data-bbox="954 904 1262 936">8 рәсем. Фасад фрагменты</p>
5.	<p data-bbox="256 976 619 1189">Тарихи конфигурация: түбөнөң биеклең билгеләре һәм конструктив чишелеше, түбә материалы - табаклы калай;</p>	 <p data-bbox="962 1671 1238 1702">9 рәсем. Өстән күренеш</p>
6.	<p data-bbox="256 1738 635 1951">Башлангыч тәрзә урнашкан урыннар, пропорцияләр, геометриясе һәм ишек уемнары, материал - агач (юкка чыккан).</p>	

Татарстан Республикасы мәдәни
мирас объектларын саклау
комитетының 2022 елның 29
ноябрэндәге 488-П боерыгына
4 кушымта

Татарстан Республикасы, Чистай муниципаль районы, Чистай шәһәре, Ленин урамы,
39 йорт, Ж литеры адресы буенча урнашкан «Сәүдә рәтләре булган торақ йорт»
XIX гасыр азагы - XX гасыр башы жирле (муниципаль) әһәмияттәге мәдәни мирас
объекты составына керә торган «Сәүдә рәтләре» жирле (муниципаль) әһәмияттәге
мәдәни мирас объектының **сак предметы***

1. Ленин урамындагы кызыл линия буенча сәүдә кибетләренең урыны;
2. Сәүдә кибетләренең күләм-пространство структурасы: бер катлы, планда турыпочмаклы, бер катлы, йөрү аркасы булган күләм;
3. Сәүдә кибетләренең конструктив схемасы:
  - чын кирпич диварлар;
  - чын кирпич күперчәкләр;
4. Сәүдә кибетләренең фасадларын композицион һәм архитектура-сәнгать бизәлеше:
  - урам фасадының ике өлешле композициясе сул өлешендә үтү аркасы һәм үзәгендә кәкре сызыклы аттик һәм уң өлешендә үзәгендә өчпочмаклы аттик белән аерылып тора; стена яссылыгыннан чыгып торган цоколь, сул яктагы стеналарның рустовкаланган өслеге, профильле рамкадагы нурлы арка һәм үзәгендә йомык таш, профильле наличниклар рамкасындагы турыпочмаклы витрина тәрәзәләре һәм сул яктагы тишәкләр үзәгендә вензель белән йомык таш, стеналар рустовкаланган, триглифлар һәм кессоннар белән фризалар белән беркетелгән, уң өлешендә берничә баскычлы кәрниз, нур формасындагы аттик, профильле рамда нур сандригы белән турыпочмаклы чардак тәрәзәсе, турыпочмаклы уемнар һәм бизәүдә өчпочмаклы фронтон; тарихи бтзәк штукатурка буяу; үсемлек орнаменты белән чүкеп ясалган япма;
5. Тарихи конфигурация:
  - биеклек билгеләре һәм түбәнең конструктив чишелеше, түбә материалы икеле фальцлы табаклы түбә калае;
  - түбәнең биеклегә һәм конструктив чишелеше, түбә материалы – табаклы калай;
6. Башлангыч тәрәзә урнашкан урыннар, пропорцияләр, геометриясе һәм ишек уемнары, материал - агач (юкка чыккан).

* Сак предметы объектны комплекслы тикшергәндә, шулай ук реставрация эшләрен башкару процессында төгәлләштерелергә һәм өстәмә кертергә тиеш.

Татарстан Республикасы, Чистай муниципаль районы, Чистай шәһәре, Ленин урамы, 39 йорт, Ж литеры адресы буенча урнашкан «Сәүдә рәтләре булган торак йорт» XIX гасыр азагы - XX гасыр башы жирле (муниципаль) әһәмияттәге мәдәни мирас объекты составына керә торган «Сәүдә рәтләре» жирле (муниципаль) әһәмияттәге мәдәни мирас объектынның сак предметынның таблицасы

№	Сак предметы	Төп элементларның фотофиксациясе/график материаллар										
1.	Ленин урамындагы кызыл линия буенча сәүдә рәтләренәң урыны	 <p>Условные обозначения:</p> <table border="1" data-bbox="742 1126 1453 1305"> <tr> <td></td> <td>- граница территории объекта культурного наследия</td> </tr> <tr> <td></td> <td>- объект культурного наследия</td> </tr> <tr> <td>1</td> <td>- «Жилой дом»</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>- «Торговые лавки»</td> </tr> <tr> <td>1 ●</td> <td>- характерная точка границы территории</td> </tr> </table> <p>1 рәсем. Объектның урнашкан урыны</p>		- граница территории объекта культурного наследия		- объект культурного наследия	1	- «Жилой дом»	2	- «Торговые лавки»	1 ●	- характерная точка границы территории
	- граница территории объекта культурного наследия											
	- объект культурного наследия											
1	- «Жилой дом»											
2	- «Торговые лавки»											
1 ●	- характерная точка границы территории											
2.	Сәүдә рәтләренәң күләм-пространство структурасы: бер катлы, планда турыпочмаклы, йөрү аркасы булган күләм;	 <p>2 рәсем. Ленин урамынан гомум күренеш</p>										

<p>3.</p> <p>Сәүдә кибетләренең конструктив схемасы:</p> <ul style="list-style-type: none"> - чын кирпич диварлар; - чын кирпич күперчәкләр; 	 <p style="text-align: center;"> <i>исторические кирпичные стены</i> <i>перекрышки проемов</i> </p> <p style="text-align: center;">3 рәсем. Объектның схемасы</p>
<p>4.</p> <p>урам фасадының ике өлешле композициясе сул өлешендә үтү аркасы һәм үзәгендә кәкре сызыклы аттик һәм уң өлешендә үзәгендә өчпочмаклы аттик белән аерылып тора; стена яссылыгынан чыгып торган цоколь, сул яктагы стеналарның рустовкаланган өслеге, профильле рамкадагы нурлы арка һәм үзәгендә йомык таш, профильле наличниклар рамкасындагы турыпочмаклы витрина тәрәзәләре һәм сул яктагы тишәкләр үзәгендә вензель белән йомык таш, стеналар рустовкаланган, триглифлар һәм кессоннар белән фризалар белән беркетелгән, уң өлешендә берничә баскычлы кәрниз, нур формасындагы аттик, профильле рамда нур сандригы белән турыпочмаклы чардак тәрәзәсе, турыпочмаклы уемнар һәм бизәүдә</p>	 <p style="text-align: center;">4 рәсем. Төп фасад фрагменты</p> <p style="text-align: center;">5 рәсем. Йөрү аркасы</p>

өчпочмаклы фронтон;
тарихи бтзэк штукатурка
буяу; үсемлек орнаменты
белән чүкеп ясалган япма;

6 рәсем. Төп фасад

7 рәсем. Фасад фрагменты

5. биеклең билгеләре һәм
түбәнең конструктив
чишелеше, түбә
материалы икеле фальцлы
табаклы түбә калае;

8 рәсем. Өстән күренеш

6. Башлангыч тәрзә
урнашкан урыннар,
пропорцияләр,

	геометриясе һәм ишек уемнары, материал - агач (юкка чыккан).	
--	--	--